

Sociologia de l'educació

Titulació: Pedagogia

Curs: primer

Material anual, 8 crèdits

Professora. Margarida Massot

Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social

Objectius

1. Conèixer les principals teoris sociològiques aplicades a l'anàlisi del fet educatiu
2. Analitzar i comprendre les relacions bàsiques entre l'educació i la societat.
3. Analitzar i reflexionar, des de la perspectiva sociològica, realitats educatives concretes: contextos exclusors per raons de gènere, raça, classe i edat.

Temari

1. La sociologia de l'educació com a ciència social

- El coneixement científic i les CC. socials i humanes
- El fet educatiu com a fenomen social. Funció social de l'educació
- Concepte i objecte de la sociologia de l'educació
- Els mètodes en sociologia de l'educació

2. Coneixement dels principals corrents de la sociologia de l'educació

- Positivisme i funcionalisme: Comte i Durkheim
- Marx i el marxisme
- Weber i la sociologia comprensiva
- L'estructuralisme i models de reproducció: Althusser, Bourdieu-Passeron,...
- L'escola de Francfort, la teoria crítica i els models de transformació: Habermas, Giddens, Beck, Giroux...
- Postestructuralisme i deconstrucció de l'educació: Derrida, Foucault...

3. Els processos de socialització i els agents socialitzadors

- Socialització i educació
- Naturalesa social de la persona
- Socialització primària i secundària: infància, adolescència i adultesa com a construcció social
- Els mitjans de comunicació
- L'escola i els docents

4. Grans temes de la sociologia de l'educació

- De la societat industrial a la societat de la informació
- Dualització social
- L'educació a la societat de la informació: fracàs escolar, igualtat d'oportunitats, l'educació a la telesocietat
- La transició escola-treball i la inserció social dels joves

Metodologia

El curs s'estructura en dues parts que es corresponen amb els dos quadrimestres. Durant el primer, la professora explica la teoria relacionada amb els tres primers blocs de continguts. En el segon quadrimestre es dedica sencer a la realització de pràctiques que abarquen diferents tipus d'activitats:

Anàlisi i comentari en grup de textos

Treballs en grup

Passi de pel·lícules i anàlisi posterior

Presentació de treballs

Avaluació

Respondrà a tres criteris:

Assistència i participació activa a les classes teòriques i pràctiques

Elaboració i presentació de treballs

Prova escrita

Bibliografia

Manuais

- ALMEIDA, J.(1995) Sociologia de l'educació. Ariel. Barcelona
Bonal, X (1998) Sociologia de l'educació. Paidós. Barcelona
ELSTEER, J (1990) Tuercas y tornillos. Una introducción a los conceptos básicos en ciencias sociales. Gedisa. Barcelona
ENGUITA, MF. (1999) Sociologia de l'educació. Ariel. Barcelona
FERMOSO, P. (1996) Sociologia de la educación. Alamex. Barcelona
GARCIA LEON, i altres, (1993) Sociologia de l'educació. Barcanova. Barcelona
GIL, F (1994) Teoría sociológica de la educación. Amaruru. Salamanca
ROTGER, JM. (1990) Sociologia de l'educació. UB, UAB, EUMO, Barcelona
TABERNER, J. (1997) Teoría y sociología de la educación. Universidad de Córdoba

Temari general

- ALENXADER, JC. (1995) **Las teorías sociológicas desde la segunda guerra mundial**. Gedisa. Barcelona
ARCHENTI,N., AZNAR, L. (1987) **Actualidad del pensamiento sociopolítico clásico**. Eudeba. Buenos Aires
APPEL, M. , BEEANE, JA. (1997) **Escuelas democráticas**. Morata. Madrid
BECK,U. , BECK-GERNSHEEIM, E. (1998) **El normal caos del amor**. Roure. Barcelona
BEJAR, H. (1993) **La cultura y yo**. Alianza. Ed. Madrid
BELTRAN, M. (1991) **La realidad social**. Tecnos. Madrid
BERGER, PL., LUCKMANN, T. (1988) **La construcción social del conocimiento**. Herder. Barcelona
BERSTEIN, B. (1990) Poder, educación y conciencia. Sociología de la transmisión cultural. Roure. Barcelona
CASTELLS, M. (1998) **La era de la información. Economía, sociedad y cultura**. (tres volums) Alianza universidad. Madrid
CASTELLS, M. , FLECHA, R., FREIRE, P. GIROUX, H., MACEDO, D., WILLIS, P., (1994) **Nuevas perspectivas críticas en educación**. Paidós, Barcelona
COULON, A. (1995) **Etnometodología y educación**. Paidós. Barcelona
DELORS, J. (1996) **L'educació: hi ha un tresor amagat a dins**. Ed. Unesco. Barcelona
DURKHEIM, e. (1991) **Educació i sociologia**. Eumo. Capellades
FERNANDEZ ENGUITA, M. (1997) **La escuela a examen**. Pirámide. Madrid
FLAQUER, LL. (1998) **El destino de la familia**. Ariel. Barcelona
GILÑ, F. (1996) **Sociología del profesorado**. Ariel. Barcelona
GOIKOETXEA,J. , GARCIA, J. (1997) **Ensayos de pedagogía crítica**. Popular. Madrid
IBAÑEZ, J. (1996) **El regreso del sujeto**. S XXI. Madrid
IMBERNON, P. (1999) **La educación en el s. XXI. Los retos del futuro inmediato**. Graó. Barcelona
SUBIRATS, M. (1998) **Con la diferencia. Las mujeres frente al reto de la autonomía**. Icaria. Barcelona
VASQUEZ, A. MARTINEZ, I. (1996) **La socialización en la escuela. Una perspectiva etnográfica**. Paidós. Barcelona
WILLIS, P. (1998) **Cultura viva**. Materials de joventut, n. 10. Diputació de Barcelona. Barcelona
WOLF, M. (1982) **Sociologías de la vida cotidiana**. Cátedra. Madrid

